

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені акад. М. Возняка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана філологічного факультету

Крохмальний Р. О.

«30» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ (вибіркової) ДИСЦИПЛІНИ

«Художня проза 60-90-их років ХХ ст.»

галузь знань	03 Гуманітарні науки (035 Філологія) (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	035 Філологія (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація факультет	035.01 Українська мова та література філологічний (назва інституту, факультету, відділення)

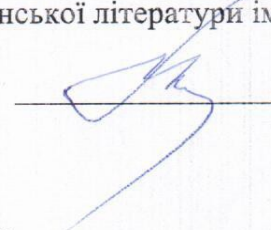
Робоча програма з вибіркового курсу «Художня проза 60-90-их рр. ХХ століття» для студентів за спеціальністю 035.01 Філологія (Українська мова та література). – 2021. – 20 с.

Розробник: доцент кафедри української літератури ім. акад. М.Возняка, кандидат філологічних наук **Легка Оріся Станіславівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури ім. акад. М.Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри української літератури ім. акад. М.Возняка

(Микитюк В.І.)

“30” серпня 2021 року

Схвалено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

“30” серпня 2021 року

Голова

(Крохмальний Р.О.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія	За вибором	
Модулів –	Спеціалізація: 035. 01. Українська мова та література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 44		8-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	28 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
	Індивідуальні завдання: год.		
	Вид контролю: залік		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення студентів із тенденціями розвитку, жанрово-стильовими особливостями художньої прози означеного періоду, об'єктивною оцінкою ролі кожного письменника в літературному процесі і подолання стереотипів неповноти української літератури

Завдання: період 60-90-х рр. ХХ ст. у літературі і культурі взагалі – складний і недостатньо вивчений. Складність зумовлюється багатоплощинністю і неоднорівністю чотирьох десятиліть у літературному процесі, об'єднаними в один курс. Кожне із літературних десятиліть характеризується певними ознаками, що формували визначальний психотип українського письменника. У 60-ті роки в українській літературі з'явилося нове потужне покоління (шістдесятники, постшістдесятники), що кардинально змінили традиційну для української літератури систему художнього письма.

Пропонований курс дає можливість досягнути значимість творчості прозаїків-шістдесятників,, феномен т.зв. «витісненого покоління», явище літературного вісімдесятництва, а також постмодерні експерименти письменників-дев'яностників. Ба більше - осмислити явище художньої прози в усіх його ідеологічних і естетичних вимірах, дозволяє ввести до реєстру аналізованих творів ті, які радянські методологи переважно оминали.

Цілісне осмислення філософії та естетики художньої прози 60-90-х років ХХ ст. – актуальний аспект сучасного літературознавства, який відповідає потребі підготовки кадрів у високій школі. Також мета курсу полягає у якнайбільш повному, достовірному, системному і послідовному вивченні літературної епохи 60-90-х років ХХ ст., усвідомленні ідейно-художнього багатства прози, подекуди її неоднозначності і неоднорівності.

1.5. Методологічною основою курсу є принцип історизму, усі художні твори досліджуються у зв'язку з часом їхнього написання, з подіями біографії того чи іншого автора, дотичними до аналізованого історико-літературного періоду, єдності із тенденціями європейської літератури. Курс передбачає засвоєння теоретико-літературних понять на конкретному художньому матеріалі, як і увагу до здобутків тогочасної філософії, психології. Матеріал береться до уваги під кутом порівняльно-історичного, біографічного, естетичного, психологічного, типологічного, комплексно-системного наукових методів.

У результаті вивчення навчальної вибіркової дисципліни студент повинен **знати** основні тенденції функціонування і розвитку художньої прози періоду 60-90-х років ХХ ст., творчість її представників.

вміти орієнтуватися в розмаїтті творів на різноманітну тематику, в інтертекстуальному середовищі (зокрема, історії та літератури), розвивати аналітичність мислення. А це, своєю чергою, посилить вправність студентів-філологів у сфері інтерпретації художнього тексту.

2. Програма навчальної дисципліни

Вступ.

1 Структура, мета, завдання курсу.

1 Принципи організації навчального процесу.

1 Необхідна література для читання, конспектування, аналізу. Перелік художніх текстів. Огляд підручників і посібників.

Слід зазначити, що синтетичних праць чи збірників, які б безпосередньо висвітлювали проблеми даного курсу немає. Тому очевидно є необхідність звернути увагу студентів на ті праці, до яких слід апелювати, до статей, монографій окремих дослідників літератури (М.Ільницького, Т. Салиги, В.Панченка, Т.Гундорової, В.Габора, А. Макарова та ін.), котрі частково розробляли ті питання, що становлять основу курсу. Окрім текстів художніх творів потрібно опрацювати відповідний матеріал, викладений у навчальних посібниках для студентів філологічних факультетів вузів, у літературознавчих словниках, антологіях та енциклопедіях. Наприклад:

Українські літературні школи та групи 60-90-их рр.. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. – Львів: Піраміда, 2009.

Енциклопедія Сучасної України. – К., 2006.

Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / за ред. В.Дончика. – К., 1998. – Кн.2.

Сучасна українська література кінця ХХ – початку ХХІ століття. – К.: Школа, 2006.

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Зубрицької М. – Львів: Літопис 1996.

Літературознавчий словник-довідник (NB). – К.: ВЦ “Академія”, 1997.

Лексикон загального і порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001 та ін.

Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики: У 4-х кн- К.: Аконіт, 2003. – К.4.

Поети «витісненого покоління». Антологія / Передмова І. Андрусяка. – Харків, 2009.
Аверинцев С. Софія-Логос. Словник. – К: Дух і Літера, 2004

Література:

- Харчук Р. Сучасна українська проза, Постмодерний період. – К., 2008.
Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. – К., 1990.
Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1999.
Салига Т.Ю. Високе світло: Літературно-критичні студії. Львів-Мюнхен, 1994.
Салига Т.Ю. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. Львів: Світ, 1997.
Салига Т.Ю. Продовження: Літ.-критичні студії. Львів: Каменяр, 1991.
Більчук М. Українські та зарубіжні письменники: Розповіді про життя і творчість. – Тернопіль, 2008.
Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.
Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.
Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есе про дев'яностників. – К., 1996.
Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.
Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. – К., 1969.
Бондар-Терещенко І. Неоліт: Літературно-критичні статті. – Луцьк, 2008.
Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. – К., 2006.
Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблшмент. – К., 2006.
Павлишин М. Канон та іконостас. – К., 1997.
Усі українські письменники. – Харків, 2008.
Набитович І. Універсум *sacrum*'у в художній прозі (від Модернізму до Постмодернізму): Монографія. – Дрогобич-Люблін, 2008.

Змістовий модуль 1.

Ідейно-естетичні параметри художньої прози 60-90-их рр. ХХ ст. Ланки літературного руху 60-их, 70-их, 80-их, 90-их років: особливості естетичної свідомості, константи психології творчості.

Тема 1-8. Історична проза 60-их рр. Шістдесятництво: відкритий конфлікт з політичним режимом.

Суспільно-політичні передумови формування явища шістдесятництва. Три хвили політичних репресій. Варіанти виходу з «межової» ситуації. Дисидентство, активне інакодумство у літературі і мистецтві (В.Стус, А.Горська, І.Світличний, І.Калинець). «Втеча в мовчання» як позиція (Ліна Костенко, В.Шевчук, М.Коцюбинська). Конформісти у літературі – підпорядкування «правилам гри» тоталітаризму (Д.Павличко, Б.Олійник, І.Драч, В.Коротич та ін.). Толерантність оцінок у літературознавстві.

Літературно-мистецькі ідеали письменників 60-их рр. ХХ ст. Культурно-історичні витоки шістдесятництва (тріада впливів: світова культура, народна творчість, набутки української літератури від класики до періоду Розстріляного Відродження). Світоглядні засади шістдесятників (лібералізм, духовний демократизм і аристократизм, гуманізм, етичний максималізм, активний патріотизм і національна самосвідомість, сакральне сприйняття рідної мови та історичної пам'яті як оберегів нації). Естетичні засади шістдесятників (критика інакшістю, естетична незалежність, єдність традицій, інтелектуалізм, елітарність та ін.). Жанрове розмаїття, пошук стильових первнів, формальні орієнтири творчості шістдесятників. Неореалізм української прози 60-их років.

Творчі персоналії у літературному процесі 60-их рр. ХХ ст. Новелістика Григора Тютюнника. Історична проза Р.Іваничука. Історична проза П.Загребельного. Історична проза Р.Федоріва. Персонажі-книжники в інтелектуальній прозі В.Шевчука.

Література:

- Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.
Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.
Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.
Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. – К., 1969.
Сверстюк Є. Українська література і християнська традиція // Сучасність – 1992. - № 12.
Пахльовська О. Українські шістдесятники: філософія бунту. // Сучасність – 2000. - № 4.
Зарецький О. Українські шістдесятники і хрущовська відлига в етнокультурному просторі СРСР // Сучасність – 1995. - №4.
Сверстюк Є. Шістдесятники і Захід // Сверстюк Є. Блудні сини України. – К., 1993.
Медвідь В. Шістдесятництво: міф і реальність // Українські проблеми. – 1997. - № 1.
Не відлюбив свою тривогу ранню: Василь Стус - поет і людина: спогади, статті, листи, поезії. - К., 1993.
Брюховецький В. Ліна Костенко - К., 1990.
Шевчук В.Прозаїки шістдесятих та сімдесятих сьогодні і вчора // Кур'єр Кривбасу. – 1999. - № 118.

Тема 9-10. Художня проза материкової України й Нью-Йоркська група

Увиразнення поетики модернізму. Творення системи неререферентної (незображальної) лірики. Глибокий текстуальний символізм і химерні прийоми художньої умовності – шлях до нової символіки.

Між «Празькою школою» і групою шістдесятників: синтез стилів у представників Нью-Йоркської групи і одночасне вивільнення від наслідування їх. Домінування двох стилістичних принципів: тяжіння до стилізації та свідомий нахил до сюрреалізму. Побудовування «поезії думки». Поняття *конотації*, формування своєрідного поетичного *ідіолекту*. Загодованість тексту.

Література:

- Поети "Нью-Йоркської групи". Антологія / Передмова О.Астаф'єва. - Харків: Веста, 2005.
Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. - К., 1969.
Координати: Антологія сучасної української поезії на Заході: У 2-х т. - Нью-Йорк: Сучасність, 1969.
Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.
Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.
Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.
Лавріненко Ю. (Дивнич). Повстання проти змори // Лавріненко Ю. Зруб і парости: Літературно-критичні статті, есеї, рефлексії. – Мюнхен: Сучасність, 1971.
Історія української літератури ХХ століття: Підручник у 2 кн. – К.: Либідь, 1998. – Кн. 2.
Салила Т. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. – Львів: Світ, 1997.

Тема 11. Історична література у 70-ті рр.; заборони і можливості.

Історико-літературний та суто літературознавчі аспекти у проблемі номінування означеного літературного покоління. «Постшістдесятники» - не наступники шістдесятників, а відкривачі нових літературних обріїв. Кореспондування із модерною європейською традицією, опертя на її світоглядно-філософські орієнтири. Поняття «витісненості» у літературному процесі.

Творча незалежність, спротив ідеологічній кон'юнктурі – мистецька «дорога» пост шістдесятників. Представники: Р.Іванчук, Р.Федорів, П.Загребельний та ін: оригінальність власної творчої історії й ознаки приналежності до «витісненого покоління». Естетичний радикалізм постшістдесятників..

Література:

Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. - К., 2008.

Українські літературні школи та групи 60-90-их рр. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. - Львів, 2009.

Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. - К., 1999.(про Київську школу поезії - с.107-114).

Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. - К., 2006.

Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 4 кн. - К., 2003. - Кн. 4. .

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – 636 с.

Тема 12-13. Вісімдесятництво як суспільно-політичне і культурно-мистецьке явище.

Пошуки поетів цього покоління. Екзистенційна багатоплощинність, непідвладність суверенної особистості одній реальності – визначальна ознака модернізму 80-их рр. ХХ ст.

Художня (історична чи неісторична) проза 80-их рр. Постмодернізм як стильова течія у літературі 80-90-их рр. Спроби літературознавчих класифікацій. Принципи постмодерного письма.

Проза О.Забужко: жіноче письмо й жіночий погляд на сучасний світ. Стосунок до історичної прози.

Юрко Винничук – «батько чорного гумору в українській літературі». Скільки історії у його текстах? Особливості стилю.

Філософія вікової моралі в прозі *Марії Матіос*.

Літературна група Бу-Ба-Бу: експеримент і карнавалізація дійсності. Проза Ю.Андруховича: дотичність до історичної прози.

Література:

Українські літературні школи та групи 60-90-их рр. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. - Львів, 2009.

Харчук Р. Сучасна українська проза, Постмодерний період. – К., 2008.

Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. –К., 1990.

Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1999.

Салига Т.Ю. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. Львів: Світ, 1997.

Більчук М. Українські та зарубіжні письменники: Розповіді про життя і творчість. – Тернопіль, 2008.

Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.

Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.

Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.

Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. – К., 1969.

Бондар-Терещенко І. Неоліт: Літературно-критичні статті. – Луцьк, 2008.

Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. – К., 2006.

Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблїшмент. – К., 2006.

Павлишин М. Канон та іконостас. – К., 1997.

Усі українські письменники. – Харків, 2008.

Набитович І. Універсум *sacrum*'у в художній прозі (від Модернізму до Постмодернізму): Монографія. – Дрогобич-Люблін, 2008.

Тема 14. Літературне покоління 90-их рр. ХХ ст. Особливості художньої прози 90-х рр.

90-ті роки: творення літератури перехідного типу, виразна спрямованість проти рудиментів радянського минулого. Синхронність присутності п'ятьох поколінь письменників.

Легкість та вигадливність письма митців 90-их рр. ХХ ст. Головні пріоритети письменників: публічна екстравагантність автора, а не якість письма.

Літературні угруповання 90-их рр. ХХ ст.

Група «Пропала грамота»: іронічність та карикатурність новітньої української елітарної поезії. Особливості мовної стихії учасників групи.

Мистецькі експерименти представників літературних угруповань «Музейний провулок, 8», ММЮННА ТУГА, «Нова дегенерація», «Червона Фіра», «Друзі Еліота», «Нечувані».

Особливості прози 90-их рр. ХХ ст. Загальний огляд.

Літературні самітники: невписуваність в ідеологію та естетику свого покоління. *Лесь Подерв'янський* – послідовник контркультури, культова фігура київського андеграунду 70-90-их рр. ХХ ст. «Стьоб» як спосіб мовлення у творах Л.Подерв'янського. Інтертекстуальність або книжність його стилю. Історична проза: реальність чи натяк?

Література:

Бондар-Терещенко І. Неоліт: Літературно-критичні статті. – Луцьк, 2008.

Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. – К., 2006.

Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблшмент. – К., 2006.

Павлишин М. Канон та іконостас. – К., 1997.

Набитович І. Універсум *sacrum*'у в художній прозі (від Модернізму до Постмодернізму): Монографія. – Дрогобич-Люблін, 2008.

Українські літературні школи та групи 60-90-их рр. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. - Львів, 2009.

Харчук Р. Сучасна українська проза, Постмодерний період. – К., 2008.

Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. –К., 1990.

Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.

Ткачук М. Літературний процес 90-их рр. ХХ ст. // Українська мова та література. – 2000. - № 22.

Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есе про дев'яностників. – К., 1996.

Ткачук М. Метафора, що вивертає світ. Поезія дев'ятдесятників // Кур'єр Кривбасу. – 1999 (червень).

Літературний процес 90-их років ХХ століття // УМЛШ. – 2000. - № 22.

художньої прози 90-х рр.												
Разом за змістовим модулем 1		2 8										

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	6.1.-6.2 Українська історична проза 60-их років ХХ століття (П.Загребельний, Р.Іваничук, Р.Федорів). Загальний огляд. Новелістика Григора Тютюнника. «Химерна» проза Є.Гуцала, В.Земляка, В.Дрозда (загальний огляд).	4
2	6.3. Особливості інтелектуально-історичної прози В.Шевчука. Своєрідність стилю і художніх образів.	2
.3..	6.4. Художній світ історичної прози Р.Іваничука.	2
4.	6.5. Історія і художній домисел у прозі П.Загребельного	2
.3..	6.6. Проза 80-их років ХХ століття	2
.3..	6.7. Літературні угруповання 90-их рр.. ХХ ст.	2

6.Теми практичних занять

6.1.-6.2 Українська історична проза 60-их років ХХ століття (П.Загребельний, Р.Іваничук, Р.Федорів). Загальний огляд. Новелістика Григора Тютюнника. «Химерна» проза Є.Гуцала, В.Земляка, В.Дрозда (загальний огляд).

1. Історична проза П.Загребельного. Загальний огляд.
2. Літературна силуета Р.Іваничука. особливості стилю прозаїка.
3. Образ літописця в романі Р.Федоріва «Отчий світильник».
4. Аналіз новели Г.Тютюнника «Три зозулі з поклоном».
5. «Химерна» проза та її представники. Поняття «художньої умовності».

Сверстюк Є. Українська література і християнська традиція // Сучасність – 1992. - № 12.

Шевчук В.Прозаїки шістдесятих та сімдесятих сьогодні і вчора // Кур'єр Кривбасу. – 1999. - № 118.

Фащенко В. Павло Загребельний, Нарис творчості. – К., 1984.

Шпиталь А. Історична проза П.Загребельного. – К., 1986.

Дончик В. Істина-особистість (проза П.Загребельного). – К., 1984.

Увага! Зважаючи на великий обсяг матеріалу для читання й опрацювання й обмежену кількість годин, відведених для лекційних і практичних занять, студенти можуть аналізувати запропоновані твори за вибором.

Література:

Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / за ред. В.Дончика. – К., 1998. – Кн.2.

Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.

Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.

Ільницький М. Барви і тони поетичного слова: Літературно-критичний нарис. – К., 1967.

- Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. – К., 1969.
- Мовчан Р. Валерій Шевчук // Українська проза ХХ століття. – К., 1997.
- Кравченко А. Валерій Шевчук // Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. – К., 1995. – Кн. 2.
- Шевчук В. Сад житейських думок, трудів та почуттів // Українське слово: У 4-х кн. – К., 2001. – Кн.4.
- Слабошпицький М. Роман Іваничук. Літературно-критичний нарис. – К., 1989.
- Жулинський М. Які ж виміри людської пам'яті? // Жулинський М. Наближення. – К., 1986.
- Іваничук Р. «Благослови, душе моя, Господа...». – Львів, 1993.
- Дончик В. Зупинені миті. – К., 1989.
- Федорів Р. Магія старого пергаменту // Федорів Р. Танець Чугайстра. – Львів, 1984.
- Вічна загадка любові: Літературна спадщина Григора Тютюнника. Спогади про письменника. – К., 1988.
- Мороз Л. Григорій Тютюнник. Літературний портрет. – К., 1991.
- Усе для школи: Українська література: програмні тексти, ілюстрації, пояснення, завдання, тести. 11 кл. – К., Львів, 2001.
- Шудря М. Непідкупний голос правди: Невідоме про Григора Тютюнника // Дивослово. – 1996. - № 4.
- Гуторов О. Незахищене серце: Характер і час Григора Тютюнника // Прапор. – 1990. - № 7.

6.3. Особливості інтелектуально-історичної прози В.Шевчука. Своєрідність стилю і художніх образів.

1. Світоглядні засади прозаїка (лібералізм, духовний демократизм і аристократизм, гуманізм, етичний максималізм, національна самосвідомість, сакральне сприйняття рідної мови та історичної пам'яті як оберегів нації). Естетичні орієнтири В.Шевчука (естетична незалежність, єдність традицій, інтелектуалізм, елітарність та ін.). Барви поетичного жанру.
2. Персонажі-книжники в інтелектуальній прозі В.Шевчука.
3. Історичний триптих «Три листки за вікном». Вплив барокових структур. Особливості сюжету і композиції
4. Герої В.Шевчука: вічний пошук істини. Історія і притча: що спільного?

Література:

- Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / за ред. В.Дончика. – К., 1998. – Кн.2.
- Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.
- Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.
- Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.
- Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. – К., 1969.
- Сверстюк Є. Українська література і християнська традиція // Сучасність – 1992. - № 12.
- Пахльовська О. Українські шістдесятники: філософія бунту. // Сучасність – 2000. - № 4.
- Зарецький О. Українські шістдесятники і хрущовська відлига в етнокультурному просторі СРСР // Сучасність – 1995. - №4.
- Сверстюк Є. Шістдесятники і Захід // Сверстюк Є. Блудні сини України. – К., 1993.
- Медвідь В. Шістдесятництво: міф і реальність // Українські проблеми. – 1997. - № 1.
- Шерех Ю. Третя сторожа. – К., 1993.
- Мовчан Р. Валерій Шевчук // Українська проза ХХ століття. – К., 1997.
- Кравченко А. Валерій Шевчук // Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. – К., 1995. – Кн. 2.
- Шевчук В. Сад житейських думок, трудів та почуттів // Українське слово: У 4-х кн. – К., 2001. – Кн.4.
- Тарнашинська Л. Художня галактика В.Шевчука – К., 2001.

6.4. Художній світ історичної прози Р.Іваничука.

1. Особливості світовідчуття письменника – майстра історичної прози.
2. Проблематика творчості Р.Іваничука. Особливості стилю.
3. Історичний «краєвид» Р.Іваничука: оживлення стародавніх обрядів, максимум історії.
4. Проблема яничарства у романі «Мальви» Р.Іваничука.

Література:

- Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. - К., 1969.
- Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.
- Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.
- Лаврінченко Ю. (Дивнич). Повстання проти змори // Лаврінченко Ю. Зруб і парости: Літературно-критичні статті, есеї, рефлексії. – Мюнхен: Сучасність, 1971.
- Історія української літератури ХХ століття: Підручник у 2 кн. – К.: Либідь, 1998. – Кн. 2.
- Салила Т. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. – Львів: Світ, 1997.
- Ільницький М. Меандри внутрішніх краєвидів. Творчість поетів Нью-Йоркської групи // Дзвін. – 1995. - № 7.
- Ільницький М. Літературні традиції поезії «поза традиції» // Сучасність. - 1996. - № 10.
- Шевчук В. Сад житейських думок, трудів та почуттів // Українське слово: У 4-х кн. – К., 2001. – Кн.4.
- Слабошпицький М. Роман Іваничук. Літературно-критичний нарис. – К., 1989.
- Жулинський М. Які ж виміри людської пам'яті? // Жулинський М. Наближення. – К., 1986.
- Іваничук Р. «Благослови, душе моя, Господа...». – Львів, 1993.
- Дончик В. Зупинені миті. – К., 1989.

6.5. Історія і художній домисел у прозі П.Загребельного

1. «Багатослівність» історичної прози П.Загребельного. Літературні симпатії автора. Вишуканість стилю.
2. Роман «Диво» - велична фреска з різних історичних часів.
3. Персонажі-інтелектуали прози П.Загребельного.
4. Риси творчості (карнавальність, бурлеск, травестія, висока трагедія, філософський диспут, дидактична патетика).

Література:

- Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. - К., 2008.
- Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. - К., 1999.(про Київську школу поезії - с.107-114).
- Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. - К., 2006.
- Сверстюк Є. Українська література і християнська традиція // Сучасність – 1992. - № 12.
- Шевчук В.Прозаїки шістдесятих та сімдесятих сьогодні і вчора // Кур'єр Кривбасу. – 1999. - № 118.
- Фащенко В. Павло Загребельний, Нарис творчості. – К., 1984.
- Шпиталь А. Історична проза П.Загребельного. – К., 1986.
- Дончик В. Істина-особистість (проза П.Загребельного). – К., 1984.

6.6. Проза 80-их років ХХ століття

1. Постмодернізм як стильова течія у літературі 80-90-их рр. Спроби літературознавчих класифікацій. Принципи постмодерного письма.

Світоглядно-філософські орієнтири вісімдесятників – прозаїків

2. Юрко Винничук – «батько чорного гумору в українській літературі» (загальна характеристика творчості).

3. Проза Марії Матіос: філософія вікової моралі. Трагедія людських доль у романі «Солодка Даруся».

4. Історична проза Р. Іваничука 80-их рр. ХХ ст..

Література:

Українські літературні школи та групи 60-90-их рр. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. - Львів, 2009.

Харчук Р. Сучасна українська проза, Постмодерний період. – К., 2008.

Сучасна українська література кінця ХХ – початку ХХІ століття. – К., 2006.

Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. – К., 1990.

Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1999.

Салига Т.Ю. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. Львів: Світ, 1997.

Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.

Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.

Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.

Бондар-Терещенко І. Неоліт: Літературно-критичні статті. – Луцьк, 2008.

Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. – К., 2006.

Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблшмент. – К., 2006.

Павлишин М. Канон та іконостас. – К., 1997.

Усі українські письменники. – Харків, 2008.

Набитович І. Універсум *sacrum*'у в художній прозі (від Модернізму до Постмодернізму): Монографія. – Дрогобич-Люблін, 20

Шерех Ю. Го-Гай-Го // Поза книжками і з книжок. – К., 1998.

6.7. Літературні угруповання 90-их рр.. ХХ ст.

1. Літературна група Бу-Ба-Бу: експеримент і карнавалізація дійсності. Творчість Ю.Андруховича (загальна характеристика).

2. Інші літературні угруповання (ЛуГоСад, «Пропала грамота», «Червона фіра», «Нечувані» та ін..). Загальний огляд.

3. Літературні самітники: невписуваність в ідеологію та естетику свого покоління.

4. Лесь Подерв'янський – послідовник контркультури, культова фігура київського андеграунду 70-90-их рр. ХХ ст. «Стьоб» як спосіб мовлення у творах Л.Подерв'янського. Інтертекстуальність або книжність його стилю. Історична проза: реальність чи натяк?

Література:

Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есе про дев'яностників. – К., 1996.

Ткачук М. Метафора, що вивертає світ. Поезія дев'ятдесятників // Кур'єр Крив басу. – 1999 (червень).

Літературний процес 90-их років ХХ століття // УМЛШ. – 2000. - № 22.

Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есе про дев'яностників. – К., 1996.

Ткачук М. Метафора, що вивертає світ. Поезія дев'ятдесятників // Кур'єр Крив басу. – 1999 (червень).

Літературний процес 90-их років ХХ століття // УМЛШ. – 2000. - № 22.

11. Методи контролю

У кінці семестру студенти складають залік.

Пропонуємо перелік питань для заліку:

1. Характеристика літературного процесу 60-90-х рр. ХХ ст. Суспільні обставини й особливості художнього розвитку.
2. Романи В.Земляка («Лебедина зграя», «Зелені млини» - на вибір) як явище української «химерної» прози.
3. Жанрово-стильова еволюція прози 60-90-х рр. ХХ ст..
4. Новелістика 60-90-х рр. ХХ ст., її проблематика, основні представники.
5. Шістдесятники в літературі: боротьба за свободу творчого самовияву.
6. «Химерна» проза Є.Гуцала.
7. Проблема «батьків і дітей» у літературі (на матеріалі літературного процесу 60-90-х рр. ХХ ст.).
8. Вісімдесятники: представники, мотиви творчого пошуку. Характеристика творчості двох письменників 80-их рр. ХХ ст.
9. Історична проза в українській літературі 60-90-х рр. ХХ ст., посилення філософського начала (Р.Іваничук, Р.Федорів, В.Шевчук та ін.)
10. Проза Р.Іваничука: пошуки стилю
11. Постмодернізм як стильова течія у літературі 80-90-их рр. ХХ ст. Спроби літературознавчих класифікацій. Ознаки постмодернізму, принципи постмодерного письма.
12. Роман «Мальви» Р.Іваничука. Жанрово-стильова характеристика..
13. Постшістдесятники або «витіснене» покоління в українській літературі. Світоглядно-філософські орієнтири його представників.
14. Історична проза Р.Федоріва.
15. Літературна критика 60-90-х рр. ХХ ст., її представники, особливості становлення і функціонування.
16. Проблема володаря і митця у романі П.Загребельного «Диво».
17. Український театр і драматургія періоду 80-90-х рр. ХХ ст. Загальний огляд.
18. П.Загребельний. Життя і творчість..
19. Літературні угруповання 90-х рр. ХХ ст. («Пропала грамота», «Музейний провулок, 8», ММЮННА ТУГА, «Нова дегенерація», «Червона Фіра» та ін.).
20. Особливості інтелектуальної прози В.Шевчука. Аналіз триптиху «Три листки за вікном».
21. Р.Іваничук і Р.Федорів: аналіз художніх стилів.
22. Образ літописця в романі Р.Федоріва «Отчий світильник».
23. Літературні групи «Лугосад» і «Пропала грамота»: представники, естетичні принципи і постмодерні новації.
24. Персоналії-книжники у прозі В.Шевчука.
25. Роман О.Гончара «Собор», його проблематика й суспільний резонанс.
26. Розвиток історичної прози у 60-ті роки ХХ ст.
27. Літературне покоління 90-х рр.. ХХ ст.: легкість і вигадливість письма. Лесь Подерв'янський – послідовник контркультури, літературний самітник.
28. Художня проза 70-их рр. Заборони і можливості.
29. Художня проза 80-их рр. ХХ ст.
30. Роман Р.Іваничука «Мальви»: проблема яничарства.
31. Оповідання Гр.Тютюнника: проблематика, особливості стилю. Аналіз новели «Три зозулі з поклоном».
32. Історична й химерна проза: точки дотику.
33. Художня умовність як засіб узагальнення в українській прозі 70-х рр. ХХ ст. «Химерна проза» та її представники.
34. Історичне та філософське начала в романі Ліни Костенко «Маруся Чурай».

35. Дисидентська література 60-80-х рр. XX ст., її представники, основні мотиви.
36. Історико-філософська проза В.Шевчука. Загальний огляд.
37. Розвиток історичної (чи неісторичної) прози 90-их рр. XX ст.
38. Загальна характеристика творчості львівського письменника-вісімдесятника Юрка Винничука.
39. В.Шевчук «Три листки за вікном». Історичність сюжету.
40. Проза Марії Матіос: філософія вікової народної моралі.
41. Роман «Отчий світильник» Р.Федоріва: історична правда та художній домисел.
42. Творчість Ю.Андруховича: ознаки постмодернізму.
43. Історична проза 60-их рр. XX ст.: толерантність оцінок у літературознавстві
44. Роман М.Матіос «Солодка Даруся»: трагедія людських долі.
45. Літературна група Бу-БА-Бу: втілення карнавального необарокового мислення.
46. Проза письменників-шістдесятників (Р.Іваничук, П.Загребельний, Є.Гуцало, В.Дрозд, Р.Федорів та ін.). Загальна характеристика.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість поточних балів за семестр – 50 б.

Залік – 50 б.

Сумарно – 100 б.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за		Оцінка	Оцінка за національною шкалою
---------------	--	--------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності		ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100		A	відмінно	зараховано
81-89		B	добре	
71-80		C		
61-70		D	задовільно	
51-60		E		
21-50		FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Опрацьовуючи матеріал нормативного курсу, студентів необхідно приділити увагу читанню художніх текстів. Студент повинен привчатись уважно ставитись до наукового коментарію. З приміток до творів можна почерпнути інформацію про історію написання кожного твору (ліричного, епічного, драматичного), познайомитись із авторською її характеристикою і т.д. Необхідно звернути пильну увагу на передмови письменників до окремих збірок творів.

У процесі аналітичного читання тексту бажано робити записи у спеціальному зошиті – подавати основні відомості про твір (його назва, рік написання чи видання, імена персонажів

та їх характеристика, зміст твору), зафіксувати найцікавіші думки, а також власні спостереження над майстерністю образів, композиції, стилю і т.п.

Підібраний список критичної літератури сприятиме стереометричному уявленню про літературну епоху 60-90-х років ХХ ст. загалом, і про художню прозу означеного періоду зокрема.

Окремої уваги заслуговують і живі документи епохи – статті, листи, полемічні трактати – саме в них сконденсовано невідомий документ культурної епохи 60-90-х років. Ознайомлення з ними – важливий елемент самостійної підготовки студента до іспиту..

Художні тексти:

Проза:

Р.Іваничук «Мальви».

О.Гончар «Собор».

Гр.Тютюнник «Три зозулі з поклоном», інші новели за вибором.

Р.Федорів «Отчий світильник».

В.Шевчук «Три листки за вікном».

П.Загребельний «Диво».

В.Земляк «Лебедина зграя», «Зелені млини».

М.Матіос «Солодка Даруся».

Ю.Андрухович – за вибором.

Ю.Винничук – за вибором.

Критичні студії:

Українські літературні школи та групи 60-90-их рр.. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. – Львів: Піраміда, 2009.

Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / за ред. В.Дончика. – К., 1998. – Кн.2.

Харчук Р. Сучасна українська проза, Постмодерний період. – К., 2008.

Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. –К., 1990.

Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К.: Либідь, 1999.

Салига Т.Ю. Високе світло: Літературно-критичні студії. Львів-Мюнхен, 1994.

Салига Т.Ю. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика. Львів: Світ, 1997.

Салига Т.Ю. Продовження: Літ.-критичні студії. Львів: Каменярь, 1991.

Більчук М. Українські та зарубіжні письменники: Розповіді про життя і творчість. – Тернопіль, 2008.

Бернадська Н.І. Українська література ХХ століття. – К., 2006.

Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К., 2008.

Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есе про дев'яностників. – К., 1996.

Москалець К. Людина на крижині: Літературна критика та есеїстика. – К. 1999.

Макаров А. Розмаїття тенденцій: Літературно-критичні нариси. – К., 1969.

Бондар-Терещенко І. Неоліт: Літературно-критичні статті. – Луцьк, 2008.

Сивокінь Г. У вимірах сприйняття. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історія та функції. – К., 2006.

Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблїшмент. – К., 2006.

Павлишин М. Канон та іконостас. – К., 1997.

Усі українські письменники. – Харків, 2008.

Набитович І. Універсум *sacrum*'у в художній прозі (від Модернізму до Постмодернізму): Монографія. – Дрогобич-Люблін, 2008.

Сверстюк Є. Українська література і християнська традиція // Сучасність – 1992. - № 12.

Пахльовська О. Українські шістдесятники: філософія бунту. // Сучасність – 2000. - № 4.

Зарецький О. Українські шістдесятники і хрущовська відлига в етнокультурному просторі СРСР // Сучасність – 1995. - №4.

Сверстюк Є. Шістдесятники і Захід // Сверстюк Є. Блудні сини України. – К., 1993.

Медвідь В. Шістдесятництво: міф і реальність // Українські проблеми. – 1997. - № 1.

Шевчук В. Прозаїки шістдесятих та сімдесятих сьогодні і вчора // Кур'єр Кривбасу. – 1999. - № 118.

Бондаренко А. Міфософія актуального життєвого простору в художньому мово мисленні Юрія Тарнавського // Слово і час. – 2002. - № 7.

Слотердайк П. Критика цинічного розуму. – К.: Тандем, 2002.

Ткачук М. Літературний процес 90-их рр. ХХ ст. // Українська мова та література. – 2000. - № 22.

Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есе про дев'яностників. – К., 1996.

Літературний процес 90-их років ХХ століття // УМЛШ. – 2000. - № 22.

Сучасна українська література кінця ХХ – початку ХХІ століття. – К.: Школа, 2006.

Фащенко В. Павло Загребельний, Нарис творчості. – К., 1984.

Шпиталь А. Історична проза П.Загребельного. – К., 1986.

Дончик В. Істина-особистість (проза П.Загребельного). – К., 1984.

Мовчан Р. Валерій Шевчук // Українська проза ХХ століття. – К., 1997.

Кравченко А. Валерій Шевчук // Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. – К., 1995. – Кн. 2.

Шевчук В. Сад житейських думок, трудів та почуттів // Українське слово: У 4-х кн. – К., 2001. – Кн.4.

Слабошпицький М. Роман Іваничук. Літературно-критичний нарис. – К., 1989.

Жулинський М. Які ж виміри людської пам'яті? // Жулинський М. Наближення. – К., 1986.

Іваничук Р. «Благослови, душе моя, Господа...». – Львів, 1993.

Дончик В. Зупинені миті. – К., 1989.

Федорів Р. Магія старого пергаменту // Федорів Р. Танець Чугайстра. – Львів, 1984.

Вічна загадка любові: Літературна спадщина Григора Тютюнника. Спогади про письменника. – К., 1988.

Мороз Л. Григій Тютюнник. Літературний портрет. – К., 1991.

Усе для школи: Українська література: програмні тексти, ілюстрації, пояснення, завдання, тести. 11 кл. – К., Львів, 2001.

Шудря М. Непідкупний голос правди: Невідоме про Григора Тютюнника // Диво слово – 1996. - № 4.

Гуторов О. Незахищене серце: Характер і час Григора Тютюнника // Прапор. – 1990. - № 7.

Салига Т. Дві пелюстки слова // Салига Т. Продовження: Літературно-критичні студії. – Львів, 1991.

Шерех Ю. Го-Гай-Го // Поза книжками і з книжок. – К., 1998.

15. Інформаційні ресурси